

1R FÒRUM D'ESCOLES PER A LA SOSTENIBILITAT A VIC

11 d'abril de 2013

Col·legi Sant Miquel dels Sants

Al llarg de tres hores, alumnes i mestres de les escoles doctor Joaquim Salarich, Guillem de Mont-rodon, Andersen, La Sínia, Centre, Sentfores, Pare Coll, Escorial i Sant Miquel dels Sants, tot ells membres de la XESVIC (Xarxa d'escoles per a la sostenibilitat de Vic), van debatre temes de medi ambient en dos espais diferents: un per a mestres i un altre per a alumnes.

Participació: 50 alumnes de cicle mitja i superior i 13 mestres de primària.

Alumnes i mestres van fer un treball previ a l'escola sobre els diferents punts de la CONFINT adaptats a Primària. En la sessió del Fòrum, els i les alumnes han identificat quins aspectes ambientals treballen a la seva escola i els han relacionat amb els 9 punts de la carta de la CONFINT, una carta que promou la sostenibilitat del planeta a través de la participació d'infants i joves. A partir d'aquí han detectat aspectes que podíem millorar tan a la seva escola com a la ciutat, tot fent-ne propostes.

Per part dels mestres, el tècnic de medi ambient va explicar quines són les línies de treball actual per part de la regidoria municipal i, posteriorment, sobre la base d'aquesta informació i de les línies de treball de cada centre han proposat que en els propers anys la XESVIC treballi tot allò relacionat amb l'alimentació saludable, el consum, els residus i de proximitat. En aquest sentit es treballaran els horts escolars, els aliments que es consumeixen als menjadors, el consum dels esmorzars, el malbaratament alimentari, els productes de proximitat i la prevenció i tria de residus com a projecte comú entre tots els centres i l'Ajuntament, en el marc de la XESVIC.

Per últim, mestres i alumnes han compartit les conclusions i propostes de cada sessió de treball en un plenari conjunt. Aquestes propostes les han transmès a l'Ajuntament, representat per a regidora d'educació Anna Erra. En el moment de tancar la trobada, Anna Erra ha comentat que recollia les propostes, i s'ha compromès a anar-les treballant per poder aconseguir-les. També ha agraït el treball fet pels centres i la implicació que han tingut tant amb el FORUM com amb els projectes de medi ambient que desenvolupen.

La dinamització del FÒRUM ha anat a càrrec l'equip de dinamitzadors comunitaris del Taller d'ocupació del Pla de barris de l'Ajuntament de Vic, que, conjuntament amb els tècnics municipals han estat els responsables de la planificació, metodologia, dinamització i avaluació del Fòrum.

Al final de la sessió, es va fer una avaluació del fòrum per part dels alumnes: 48 alumnes el van valorar positivament i 2 negativament. Els i les mestres van valorar molt positivament la iniciativa.

ADAPTACIÓ DELS PUNTS DE LA CONFINT

La Conferència Internacional de Joves Tinguem cura del planeta (CONFINT) és un procés global impulsat pel govern brasiler, que convida joves de tot el món a reflexionar i actuar per millorar el planeta

Punts:

1. **ESTALVI D'ENERGIA I D'AIGUA.** Explicar a les persones com podem estalviar i fer servir de manera correcta l'aigua, energia i els recursos naturals (bosc, pesca, plantes...) i minerals (petroli, carbó..), tot millorant les nostres costums de consum de cada dia i les de tothom.
2. **CONTAMINACIÓ DE L'AIGUA.** Reduir i aturar la contaminació de l'aigua entre tots: els governs, les empreses, els agricultors, d'altres entitats i les persones en general.
3. **CONTAMINACIÓ DE L'AIRE.** Informar i motivar a la gent per tal que redueixin les emissions de contaminant, mitjançant l'ús de totes les energies renovables (vent, sol, de la terra...), fent accions que es puguin posar a la pràctica i que siguin fàcils de fer per tothom.
4. **PLANTEM I MENGEM PRODUCTES SANS.** Motivar i informar dels beneficis de l'agricultura sostenible, que fa servir adobs naturals (restes orgàniques) i llavors adequades (que no han estat tractades per la mà de l'home), i buscar diferents maneres per poder explicar a tothom com s'han d'utilitzar i repartir els recursos naturals (blat, fruita, verdures, peix...) perquè ningú es pugui quedar sense menjar.
5. **CUIDAR MEDI AMBIENT A L'ESCOLA I A LA CIUTAT,** treballar a l'escola com podem cuidar el medi ambient i explicar-ho també als joves perquè l'escola, l'institut i la ciutat puguin ser un exemple de respecte al medi ambient.
6. **MILLORA DE L'ENTORN** (rius, boscos, parcs...) Crear grups ecologistes (que respecten el medi ambient), a escoles i a Vic, que cuidin, protegeixin, i valorin el nostre entorn natural (riu, boscos, parcs, animals...) i ajudar perquè el planeta no es vagi embrutant i contaminant.
7. **LA TRIA SELECTIVA DE LES DEIXALLES.** Explicar a tothom i vigilar que es compleixi el consum adequat i les 5 R (reflexionar, rebutjar, reduir, reutilitzar i reciclar). Ho podem fer explicant-t'ho i aplicant-t'ho al nostre dia a dia a casa i a l'escola.
8. **MOURE'S SENSE CONTAMINAR.** Reduir la utilització dels cotxes quan no sigui necessari i fer servir el transport públic, la bicicleta o anar a peu.
9. **APRENDRE A SER UN CIUTADÀ QUE NO CONTAMINA.** Ser cada vegada més ecològics i cuidar el medi ambient sense fer cap esforç, canviant d'actitud, com una cosa normal de cada dia i procurar que tothom ho faci i pugui avisar tots aquells que no respecten el medi ambient.

CONCLUSIONS DELS ALUMNES

1. **ESTALVI D'ENERGIA i D'AIGUA.** Explicar a les persones com podem estalviar i fer servir de manera correcta l'aigua, energia i els recursos naturals (bosc, pesca, plantes...) i minerals (petroli, carbó..), tot millorant les nostres costums de consum de cada dia i les de tothom.

Actuacions que s'estan fent

- Reutilitzar l'aigua per regar les plantes i fregar el terra
- Apadrinar trams dels rius Gurri i Mèder
- Visites a can Pau Raba i al pavelló municipal
- Obrir finestres a l'estiu per no utilitzar aire condicionat
- Dutxar-se amb el temps just
- Aixetes amb temporitzadors
- Mentalitzar de l'estalvi d'aigua i energia
- Forns de biomassa
- Reg gota-gota
- Aprofitar el llum de les finestres
- Plafons d'informació relacionats amb energies renovables
- Llums automàtics als lavabos
- Fitxes de control d'estalvi d'aigua

Una actuació innovadora

- Que les fàbriques de teixits no estiguin prop del riu
- Anar a tot arreu que es pugui a peu

Un bon resultat

- Estalviar aigua i energia

Propostes per a la ciutat

- Posar més plaques solars a la ciutat per exemple als edificis que estant mirant al sud

2. **CONTAMINACIÓ DE L'AIGUA.** Reduir i aturar la contaminació de l'aigua entre tots: els governs, les empreses, els agricultors, d'altres entitats i les persones en general.

Actuacions que s'estan fent

- Campanya de no tirar oli a l'aigüera
- Contenedor d'oli
- Reciclatge d'oli

- Apadrinament del riu

3. **CONTAMINACIÓ DE L'AIRE.** Informar i motivar la gent per tal que redueixi les emissions de contaminants, mitjançant l'ús de totes les energies renovables (vent, sol, de la terra...), fent accions que es puguin posar en pràctica i que siguin fàcils de fer per tothom.

Actuacions que s'estan fent

- Calderes de biomassa
- Anar amb transport públic, a peu o amb bicicleta
- No cremar els dracs de Sant Jordi

Una actuació innovadora

- Compartir cotxe

Un bon resultat

- Anar amb bicicleta

Propostes per a la ciutat

- Millorar els carrils bici
- Posar calderes de biomassa als equipaments públics
- Tenir més espais verds

4. **PLANTEM I MENGEM PRODUCTES SANS.** Motivar i informar dels beneficis de l'agricultura sostenible, que fa servir adobs naturals (restes orgàniques) i llavors adequades (que no han estat tractades per la mà de l'home), i buscar diferents maneres per poder explicar a tothom com s'han d'utilitzar i repartir els recursos naturals (blat, fruita, verdures, peix...) perquè ningú es pugui quedar sense menjar.

Actuacions que s'estan fent

- Hort
- Compostador
- Productes de km 0

Una actuació innovadora

- Galliners
- Arbres fruiters
- hivernacle

Propostes per a la ciutat

- Als espais buits es podrien fer horts per a la gent amb menys recursos econòmics

5. **CUIDAR EL MEDI AMBIENT A L'ESCOLA I A LA CIUTAT**, treballar a l'escola com podem cuidar el medi ambient i explicar-ho també als joves perquè l'escola, l'institut i la ciutat puguin ser un exemple de respecte al medi ambient.

Propostes per a la ciutat

- Collir les caques de gos
- Facilitar bosses per recollir les caques
- Treure el pilar on es deixaven les bosses i posar més papereres
- Mirar com es solucionen el tema dels gronxadors
- Posar fons d'aigua potable
- Fer campanyes perquè la gent pugui netejar l'entorn

6. **MILLORA DE L'ENTORN** (rius, boscos, parcs...) Crear grups ecologistes (que respecten el medi ambient), a escoles i a Vic, que cuidin, protegeixin, i valorin el nostre entorn natural (riu, boscos, parcs, animals...) i ajudar perquè el planeta no es vagi embrutant i contaminant.

Actuacions que s'estan fent

- No llençar coses a terra
- Fer campanyes d'informació per no tirar papers
- Que a totes les escoles s'hi pugués arribar amb bici
- Un racó verd a la classe

Propostes per a la ciutat

- Posar caixes niu als parcs
- No tirar coses a terra
- Fer una campanya informativa per no tirar papers a terra
- Pensar una campanya informativa perquè la gent no tiri les bosses de deixalles a les papereres
- Posar fonts d'aigua potable
- Fer línies d'autobusos més curtes

7. **LA TRIA SELECTIVA DE LES DEIXALLES**. Explicar a tothom i vigilar que es compleixi el consum adequat i les 5 R (reflexionar, rebutjar, reduir, reutilitzar i reciclar). Ho podem fer explicant-t'ho i aplicant-t'ho en el nostre dia a dia, a casa i a l'escola.

Actuacions que s'estan fent

- Carmanyoles per a esmorzar
- Disposar dels diferents contenidors de la tria selectiva
- Reutilització de llibres
- Campanya de llibres de Sant Jordi

Una actuació innovadora

- Recollida de taps
- Per evitar utilitzar paper d'alumini l'ajuntem tot i el qui té la pilota més petita guanya.

Un bon resultat

- Compostador orgànic

Propostes per a la ciutat

- Més deixalleries mòbils
- Més mercats d'intercanvi

8. **MOURE'S SENSE CONTAMINAR.** Reduir la utilització dels cotxes quan no sigui necessari i fer servir el transport públic, la bicicleta o anar a peu.

Actuacions que s'estan fent

- Compartir cotxe
- Anar amb transport públic
- Anar a peu

Una actuació innovadora

- Aparcaments de bici

Propostes per a la ciutat

- Millorar i fer carrils bici
- Més cotxes elèctrics

9. **APRENDRE A SER UN CIUTADÀ QUE NO CONTAMINA.** Ser cada vegada més ecològics i cuidar el medi ambient sense fer cap esforç, canviant d'actitud, com una cosa normal de cada dia i procurar que tothom ho faci i pugui avisar a tots aquells que no respecten el medi ambient.

(Aquest punt no es va treballar amb els i les alumnes perquè quedava implícit en els altres àmbits i es va considerar que era un aspecte a treballar amb els mestres.)

CONCLUSIONS DELS MESTRES

Amb els mestres es va prioritzar els punts de la CONFINT per tal de trobar un temàtica comuna a treballar a la XESVIC i, així elaborar un projecte conjunt que es pugui treballar entre l'Ajuntament i les escoles.

Els punts a treballar conjuntament són els horts escolars, els aliments que es consumeixen als menjadors, el consum dels esmorzars, el malbaratament alimentari, els productes de proximitat i la prevenció i tria de residus.